

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 49 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Septembra 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4425

Amstutz Levin & Cie A. G. Delle Filiale Rorschach, Rorschach, Švajcarska.

Mehanizam za olvaranje stezalica na mašinama za rezanje zavrtnja.

Prijava od 2. jula 1924.

Važi od 1. januara 1926.

Pravo prvenstva od 27. jula 1923 (Švajcarska).

Kod automatskih mašina za rezanje zavrtnja sa jednom stezalicom za utvrđivanje predmeta za obradu vrši se olvaranje stezalice sa dejstvom centrifugalnih sila pomoću jedne poluge pokretane od jednog koluta koja se stavlja u dejstvo krakom pričujljenim na jednom njenom kraju i koja umetnutim oprugama dejstvuje na krake stezalice. Pri progresivnom povećanju broja obrta ovih mašina za povećanje proizvodnje pokazuju se nezgode ovog rasporeda.

Ako samo gore pomenute opruge ne zjamčavaju sigurno kruto utvrđivanje krakova stezalice, onda je njihovo dejstvo usled centrifugalnih sila pri velikom broju obrta stezalice još problematičnije, tako da se glavna opruga koja vrši zatvaranje stezalice mora pravili vrlo jakom. Pored toga, krak koji kreće polugu, podleži brzom habanju jer je teško dobro podmazivali ovo mesto te zbog toga nastaje veliko trenje. Cilj je ovog pronaleta da se ove nezgode uklone.

Prema pronaletu poluga je sa kracima stezalice tako vezana drugim polugama, da se držači pri zatvorenoj stezalici ne mogu krenuti samo usled centrifugalnih sila iz svog položaja. Pomenuta poluga je vezana spojnicom sa krakom, koji je pokreće tako da se aksialnim pomeranjem izazvano trenje prima od loptastog ležišta.

Jedan primer izvođenja pokazan je u naruču i to:

Sl. 1 je vertikalni presek kroz uređenje za ukleštavanje u položaju zatvaranja.

Sl. 2 je izgled ozgo maštine sa uređenjem za stezanje.

Sl. 3 pokazuje kraj kretnje poluge u većoj razmeri.

Sl. 4 pokazuje u nešto umanjenoj razmeri nego u sl. 3 stezalicu u uzdužnom preseku.

U nosačima 2 i 3 okvira maštine 1 leže stezalice pomoću kupastog ležišta. Držači stezalice obrću se na šipovima 8 i bivaju pokretani polugama 8, kretanjem poluge 5, koja leži u nosaču 6. U položaju zatvaranja, poluge 7 sloje vertikalno na polugu 5 a centrifugalne sile usled toga, ne mogu izazvati nikakvu promenu položaja. Usled toga što nikakvih nema poluga ili sličnih elastičnih delova, predmet za obradu drži se nekretno u stezalici. Na suportu 6 klinom je utvrđen kotur za remen 13, pomoću koga se obrće stezalica. Na ovaj remeni kotur oslanja se opruga 12, koja dejstvuje na ploču opruge 11 koja je radi regulisanja napona postavljena na omotaču 9. Ovaj se može pomerati na suportu 6, i pritiskuje oprugom 12 pomoću klina 10 na polugu 5, tako da se ova povlači u pomerić i teži da stezalicu zatvori. Klin 10 vezuje polugu 5 i omotač 9 sa nosačem 6 tako da oba učestvuju u rotaciji. Klin se može pomeriti otvoru podupirača 6. Na ovome je iznad stuba 3 utvrđen zupčanik, koji služi za pogon frezera a iz istog istog ispadu poluga 5, koja je na svom kraju snabdevana spajajućim zupcima 14. Paralelno stezalici leži u stubu 3 pomerljivo vratilo

15, ali ono je sprečeno u obrtanju četvrtastim delom u osloncu 2, a nosi levo na stubu 3 valjak 16, koji dejstvom opruge 24 naleže na kotur 18 koji tera vratilo 17 iznad stuba 3 utvrđen je na vratilu 15 krak 19, u kome je ušrafljena jedna kutija 20 sa kolutrom 21 loptastog ležišta i isli je osiguran navrtkom. U kutiji 20 obrtno je postavljen i navrlikom i kontra-navrlikom zaštićen protiv aksialnih pomeranja klin 22 sa drugim kolutrom 23 loptastog ležišta za polugu 5. Kotur 23 nosi spojne zupce 14 koji sa zupcima 14 poluge 5 kooperišu. Način dejstva mehanizma za otvaranje je sledeći:

Sl. 1 pokazuje isti u položaju, gde se baš jedan zavrtajan obrađuje i kad je u stezalici čvrsto stegnut, dakle poslednja je zatvorena. Vodni kalem 16 ide po nižem delu kotura 18 krak 19 stoji desno i spojnice 14 je slobodna. Opruga 12 postikuje pomoću omotača 9 i klinu 10 polugu 5 na desno, tako da između krajeva kraka stezalice ulazeća glava kretne poluge drži zupce zatvorene. Ako je obrada završljana golova, onda kalem 16 — harmoničnost kretanja ne igra ovde nikakvu ulogu, te se zato i ne objašnjuje — ide po izdignutom delu kotura 18 i levo potiskuje krak 19 prema opruzi 24 usled čega poluga 5 biva tako isto potiskivana na levo i poluga 7 biva dovođena u položaj pokazan u sl. 4 tako da se stezalica otvara i oslobađa zavr-

Ivanj. U trenušku, kad je dovodnik doveo nov zavrtanj u stezalicu, onda valjak 16 ide opet po nižem delu kotura 18 krak 19 biva guran oprugom 24 na desno spojnica 14 se opet otvara, opruga 12 poliskuje polugu 5 na desno, stezalica se zatvara i rad se ponovo ponavlja.

Tačan rad mehanizma postiže se time, što se kutija 20 više ili manje odvrće iz kraka 19.

Patentni zahtevi:

1. Mehanizam za otvaranje stezalice za utvrđivanje predmeta za obradu kod mašina za rezanje zavrtnja, naznačen time što poluga, — koja je sa stezalicom poluga tako spojena da se hvatači stezalice kod zatvorene stezalice ne mogu samo centrifugalnom silom krenuti iz svog položaja — sa krakom, koji je kreće dvodeona u takav spoj pomoću pokretnе spojnice, da se aksialnim pomeranjem izazvano trenje prima od loptastog ležišta.

2. Mehanizam po zahtevu 1, naznačen time, što je pokretna spojница zupčasta spojница, čija jedna polovina leži na kretnoj poluzi, dok druga na koturu loptastog ležišta koji kotur leži na jednom šipu, koji se obrće u kutiju drugog ležišta,

3. Mehanizam po zahtevu 1, 2, naznačen
lime, što se kufija može pomerati u kraku.

